Prospectiva: conclusions i propostes

J.J. Bonet

Per a portar a terme la prospectiva a que s'ha referit el Sr. Tarragó, vam partir dels requisits que farien atractiu el tema pel sector agrari, ja esmentats, i els vam reordenar lleugerament.

Aquests requisits eren:

1. Viabilitat agronòmica
2. Valor afegit suficient
3. Producció sostenible
4. Mercat definit i estable

i el nou ordre va ser:

1. Mercat
2. Valor afegit
3. Viabilitat agronòmica
4. Sostenibilitat

Es a dir, vam pensar que:

(i) òbviament teníem que detectar si hauria un mercat per aquests tipus de pigments al nostre país,
(ii) el conreu tenia que ser suficientment atractiu econòmicament, per a que l'agricultor es decidís a canviar el seu cultiu tradicional pes aquest nou,
(iii) evidentment, les plantes tinctòrees escollides haurien de ser cultivables al nostre país, i
(iv) la producció sostenible seria fonamental, si el que es pretenia era explotar el concepte "natural" en tot el seu abast.

Vam pensar també, que hi hauria un cinquè punt a considerar:

(v) la transformació del material vegetal obtingut en el conreu, en el producte final pel seu ús industrial, hauria de ser factible tècnica i econòmicament parlant.

Sobre la solució d'aquest cinquè punt no vam fer cap tipus d'exploració, doncs comptàvem, i seguint comptant, amb la col·laboració dels nostres amics francesos, ja que, deixeu-me dir-ho, concebem aquest projecte com

un projecte trans-pirinenc.

Tant mateix, no estarà de més explicitar aquí en què consisteix el procés sencer, per facilitar la comprensió de les ponències que seguiran i comprendre bé de què estem parlant.

Esquemàticament, el procés consta de les següents fases:

1. Conreu de la planta ---- 2. Assecat de les fulles o pretractament del material vegetal --- 3. Extracció del colorant --- 4. Purificació --- 5. Aplicacions

Cada una d'aquestes etapes té la seva tecnologia. La viabilitat del procés es basa en la optimització de cada pas, un cop establerts els criteris tècnics i econòmics que ha d'acomplir el producte final. Això ho ha assolit la Societat Bleu de Lectoure, i d'aquí que haguem considerat essencial que vinguessin a explicar la seva experiència personalment. Fet que els agraïm molt sincerament.

Passem a la prospectiva realitzada.

Pel que fa al mercat, durant l'any 2003 vam mantenir diverses converses amb representants de les indústries del curtits, del sector tèxtil i dels cosmètics. També vam sondejar a representants d'empreses alimentàries i dietètiques.

Les nostres deduccions més importants van ser:

1. El concepte "natural" pot fer atractiu aquest tipus de colorants, des del punt de vista del marketing dels productes que els utilitzessin.
2. És condició indispensable assolir una bona estabilitat del pigment.
3. No és menys important, que el seu preu sigui competitiu.
4. És important, també, que es garantitzi el subministrament del pigment.

Les nostres conclusions són:
1. Tècnicament, el procés ofereix un nivell de risc assumible. A l'IRTA ens considerem preparats per abordar l'estudi de les fases 1. i 2. (veure abans). El CRITT-CATAR ho està per les fases 3. i 4. Per la fase 5. Necessitaríem la col·laboració de algunes empreses interessades en fer uns assaigs aplicació del pigment o pigments.
2. Cal escollir acuradament la planta, o millor, les plantes, amb les que assajar el procés.
3. Estem d'acord en els condicionants expressats pels nostres interlocutors

empresarials, amb un matis, que suposem compartiran amb nosaltres: el caràcter competitiu del preu del producte requereix fixar el patró de comparació. És a dir, segons el mercat al que vagi dirigit el producte pigmentat amb el colorant natural, la repercussió del preu d'aquest darrer tindrà més o menys incidència en el preu final, i, per tant, tindrà menys o més marge per competir amb els colorants sintètics.

Per finalitzar:

Proposem realitzar una prova pilot, que consistirà en conrear les plantes escollides, fer el tractament posterior del material vegetal, extreure el pigment corresponent, analitzar la seva estabilitat i provar la seva eficàcia colorant. L'IRTA cercaria fons de finançament públic, amb la participació parcial del projecte PORTA.

Demanem la col·laboració d'empreses usuàries de pigments, per fer les proves d'aplicació dels colorants obtinguts en diferents àmbits.

De tot això tornarem a parlar al final de la jornada.